

Uluslararası taşımacılık kapsamında ödenen demuraj bedelinin KDV'den istisna olup olmadığı ile iade konusu yapıp yapılamayacağı hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU
Özelge no	E-39044742-130[Özelge]-3473
Tarih	02.01.2026

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

İstanbul Defterdarlığı

Gelir Kanunları KDV - ÖTV Grup Müdürlüğü

Sayı : E-39044742-130[Özelge]-3473

02.01.2026

Konu : Uluslararası taşımacılık kapsamında ödenen demuraj bedelinin KDV'den istisna olup olmadığı ile iade konusu yapıp yapılamayacağı

İlgi : ... tarihli ve ... evrak kayıt numaralı özelge talep formunuz.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ve ekleri ile; Şirketiniz tarafından yürütülmekte olan uluslararası taşımacılık faaliyetleri kapsamında ortaya çıkan demuraj bedeli (gecikme bedeli) ve bekleme bedeli ödemelerinin Katma Değer Vergisi (KDV) Kanununun 14 üncü maddesi gereğince istisna kapsamında

değerlendirilip değerlendirilmeyeceği,

-Bekleme bedeline ilişkin kesilen faturaların ek bir belgeye bağlanıp bağlanmayacağı,

-Demuraj ve bekleme bedellerine ilişkin yüklenilen KDV tutarının iade konusu yapılıp yapılmayacağı,

-İade hakkı doğuran işlemlere ilişkin olarak azami iade edilebilir KDV tutarının hesaplanmasında hangi tutarların dikkate alınacağı

hususlarında Defterdarlığımız görüşü talep edilmektedir.

3065 sayılı KDV Kanununun;

-1/1 inci maddesinde, Türkiye'de yapılan ticari, sınai, zirai faaliyet ve serbest meslek faaliyeti çerçevesindeki teslim ve hizmetlerin KDV'ye tabi olduğu,

-14/1 inci maddesinde, transit ve Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan taşımacılık işlerinde, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenecek taşıma işlerinin vergiden istisna olduğu,

-20 nci maddesinin 1 inci fıkrasında, teslim ve hizmet işlemlerinde matrahın, bu işlemlerin karşılığını teşkil eden bedel olduğu, 2 nci fıkrasında ise bedel deyiminin, malı teslim alan veya kendisine hizmet yapılan veyahut bunlar adına hareket edenlerden bu işlemler karşılığında her ne suretle olursa olsun alınan veya bunlarca borçlanılan para, mal ve diğer suretlerle sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaat, hizmet ve değerler toplamını ifade edeceği,

-21/c maddesinde, gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan diğer giderler ve ödemelerden vergilendirilmeyenler ile mal bedeli üzerinden hesaplanan fiyat farkı, kur farkı gibi ödemelerin ithalatta KDV'nin matrahını oluşturduğu,

-32 nci maddesinde ise, Kanunun 11, 13, 14, 15 ve 17/4-s maddeleri uyarınca vergiden istisna edilmiş bulunan işlemlerle ilgili fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'nin, mükellefin vergiye tabi işlemleri üzerinden hesaplanacak KDV'den indirileceği, vergiye tabi işlemlerin mevcut olmaması veya hesaplanan verginin indirilecek vergiden az olması hallerinde indirilemeyen KDV'nin, işlemin gerçekleştiği dönemi izleyen ikinci takvim yılının sonuna kadar talep edilmesi şartıyla Maliye ve Gümrük Bakanlığınca tespit edilecek esaslara göre bu işlemleri yapanlara iade olunacağı

hükme bağlanmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin; "Transit ve Türkiye ile Yabancı Ülkeler Arasında Yapılan Taşımacılık İşlerinde İstisna" başlıklı (II/C) bölümünde uluslararası taşımacılık istisnasına ilişkin, "İthalatta Matrah" başlıklı (III/A-2) bölümünde ithalatta KDV matrahına ilişkin açıklamalar yer almaktadır.

Ayrıca, 4458 sayılı Gümrük Kanununun 27/1-e maddesi uyarınca, aynı Kanunun 28 inci maddesinin (a) bendi hükmü saklı kalmak üzere, ithal eşyası için Türkiye'deki giriş liman veya yerine kadar yapılan nakliye ve sigorta giderleri ile eşyanın giriş liman veya yerine kadar nakliyesi ile ilgili olarak yapılan yükleme ve elleçleme giderleri, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatına ilave edilmekte; aynı Kanunun 28/a maddesi uyarınca da, eşyanın, Türkiye Cumhuriyeti Gümrük Bölgesi ile Türkiye'nin anlaşmalarla dahil olduğu gümrük birliği gümrük bölgelerine giriş yerine varışından sonra yapılan nakliye ve sigorta giderleri, ithal eşyasının fiilen ödenen veya ödenecek fiyatından ayırt edilebilmeleri koşuluyla gümrük kıymetine dahil edilmemektedir.

Demuraj (demurraje), gemi ile yapılan taşımacılık faaliyetinde malların tahmil ve tahliyesinin geç yapılması nedeniyle geminin makul bir sürenin üzerinde meşgul edilmesi gerekçesiyle taşıyana taşıtan tarafından yapılan bir ek ödeme olup, bu ödeme kural olarak bedelin içinde mütalaa edilmektedir.

Buna göre;

1-Gemilerle yapılan konteyner taşımacılığı sırasında konteynerlerin makul bir sürenin üzerinde meşgul edilmesi nedeniyle yapılan demuraj ödemelerinin taşımacılık istisnası kapsamına giren işlemler dolayısıyla tahsil edilmesi halinde KDV hesaplanmaması gerekmektedir.

2-3065 sayılı Kanunun 21/c maddesinde gümrük beyannamesinin tescil tarihine kadar yapılan giderler ile ödemelerden vergilendirilmeyenlerin ithalatta KDV matrahına dahil olduğu hüküm altına alındığından, ithal edilen eşyanın Türkiye'deki giriş limanındaki veya yerine varışından sonraki demuraj giderlerinin ithalatta KDV matrahına dahil edilmesi gerekmekte olup söz konusu giderlerin 3065 sayılı Kanunun 14 üncü maddesi ile KDV'den istisna edilmesi bu hususa engel teşkil etmeyecektir.

3-Gümrük beyannamesi tescil edildikten sonra, ithal edilen malın ilgili taşıma firmasına ait konteynerler içerisinde gümrüklü sahada beklemesinden kaynaklı olan ve ithalat vergileri hesaplaması ile tahakkuk aşamasından sonrasına ait demuraj ödemelerinin taşımacılık istisnası kapsamında değerlendirilmesi mümkün bulunmamakta olup, bu hizmetler için genel esaslar çerçevesinde KDV hesaplanması gerekmektedir.

Diğer taraftan, 3065 sayılı Kanunun 14/1 maddesi kapsamında uluslararası taşımacılık faaliyetinde bulunan Şirketinizin bu faaliyetleri nedeniyle söz konusu hizmetler için yüklendiği ancak indirim yoluyla gideremediği KDV'nin, KDV Kanununun 32 nci maddesi kapsamında iade edilebilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, 3065 sayılı Kanunun 14/1 maddesi kapsamında azami iade edilebilir KDV tutarının hesaplanmasında, toplam satış bedeli ile KDV'siz temin edilen mal ve hizmet bedelleri (demuraj bedeli ile bekleme bedellerinin teslimine ilişkin bedeller) arasındaki farka genel vergi oranı uygulanarak bulunacak tutarının esas alınması gerekmektedir.

Öte yandan, uluslararası taşımacılık hizmetinden doğan iade taleplerinde doğrudan yüklenim kapsamındaki girdilerin KDV ödemeksizin temin edilmesi halinde, uluslararası taşımacılık hizmet bedelinden KDV'siz temin edilen hizmetlere ait matrahın düşülmesi suretiyle genel gider ve ATİK'lerden verilecek paya ilişkin tutarın ve azami iade edilecek KDV tutarının belirlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 10.09.2026